

Sygn. akt II KZ 52/21

POSTANOWIENIE

Dnia 18 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

w sprawie skazanego **R. L.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 18 stycznia 2022 r.

zażalenia obrońcy na zarządzenie Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 21 października 2021 r., sygn. akt II WKK [...] (II AKa [...])

o odmowie przyjęcia zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 22 września 2021 r., sygn. akt II WKK [...],

wydanego w przedmiocie odmowy zwolnienia od uiszczenia opłaty kasacyjnej

na podstawie art. 528 § 1 pkt 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

zażalenie pozostawić bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem – przyjmując za podstawę prawną art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k. – odmówiono przyjęcia zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 22 września 2021 r., sygn. akt II WKK [...], w przedmiocie odmowy zwolnienia od uiszczenia opłaty kasacyjnej w związku z kasacją wniesioną przez obrońcę skazanego R. L.. Odpis przedmiotowego zarządzenia przesłano skazanemu i obrońcy wraz z pouczeniem, że na to zarządzenie przysługuje prawo do wniesienia zażalenia do Sądu Najwyższego.

Zażalenie na powyższe zarządzenie złożył obrońca skazanego, czyniąc przedmiotem tego środka odwoławczego – w oparciu o przepis art. 528 § 2 k.p.k. – zarzuty skierowane przeciwko postanowieniu Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 22 września 2021 r., które wydane zostało w przedmiocie odmowy zwolnienia skazanego od uiszczenia opłaty kasacyjnej. W konkluzji skarżący wniósł o zmianę tego postanowienia poprzez zwolnienie skazanego od uiszczenia opłaty kasacyjnej, ewentualnie jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnego w [...] do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie należało pozostawić bez rozpoznania.

Punktem wyjścia do rozważań uzasadniających tę konkluzję jest przepis art. 528 § 1 pkt 1 k.p.k., który jasno stanowi, że środek odwoławczy nie przysługuje na odmowę zwolnienia od uiszczenia opłaty, o której mowa w art. 527 § 1 k.p.k. (tj. opłaty sądowej od kasacji). Wobec tego strona powinna zostać pouczona o tym, że na postanowienie z dnia 22 września 2021 r. nie przysługuje jej zażalenie. Relevantne dla oceny sytuacji zaistniałej w niniejszej sprawie jest wyjaśnienie, że fakt wniesienia środka odwoławczego od rzeczonego postanowienia – co do którego ustawa nie przewiduje trybu zaskarżenia – nie powinien uruchamiać procedury wydania zarządzenia o odmowie przyjęcia środka zaskarżenia w trybie art. 429 § 1 k.p.k., w której występuje również możliwość zaskarżenia tej decyzji procesowej (art. 429 § 2 k.p.k.). Podzielić należy dominujące w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowisko, że wniesienie środka odwoławczego od wspomnianego postanowienia powinno spowodować jedynie wydanie zarządzenia administracyjno-porządkowego i załączenie tego środka do akt sprawy z jednoczesnym poinformowaniem o tym wnoszącego, ewentualnie zwrócenie go wnoszącemu (zob. m.in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia: 22 marca 2000 r., V KZ 23/00, OSNKW 2000, z. 5 - 6, poz. 52; 14 czerwca 2013 r., IV KZ 30/13, OSNKW 2013, z. 9, poz. 82; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2018 r., V KZ 1/18; z 19 marca 2019 r., IV KZ 6/19, LEX nr 2636222; 15 kwietnia 2021 r., I KZ 8/21, LEX nr 3226756.). Przedstawiona w wymienionych sprawach argumentacja, w tym też odwołująca się *per analogiam* do regulacji zawartej w art. 426 § 1 i 2 k.p.k. – jest wyczerpująca i nie ma potrzeby ponownego jej powielania. Zaakcentować jedynie

wypada, że co najmniej osobliwą byłaby sytuacja, w której na postanowienie merytoryczne co do odmowy zwolnienia od uiszczenia opłaty kasacyjnej na podstawie art. 528 § 1 pkt 1 k.p.k. środek odwoławczy do Sądu Najwyższego nie przysługuje, ale istnieje perspektywa wniesienia środka odwoławczego do Sądu Najwyższego od decyzji stwierdzającej tylko fakt niemożności wniesienia takiego środka odwoławczego.

Reasumując, stwierdzić trzeba, że wniesienie zażalenia od orzeczenia odmawiającego zwolnienia od uiszczenia opłaty kasacyjnej, od którego środek odwoławczy w ogóle nie przysługuje (art. 528 § 1 pkt 1 k.p.k.), nie może wywoływać skutków procesowych. W tej sytuacji brak jest obowiązku wydania zarządzenia w trybie art. 429 § 1 k.p.k., a jeśli już takie zarządzenie zostało wydane, to nie można uznać, by na to zarządzenie przysługiwało zażalenie. Samo zaś mylne pouczenie o prawie do wniesienia środka odwoławczego nie powoduje przyznania uprawnienia do zaskarżenia określonej decyzji procesowej, jeżeli w rzeczywistości uprawnienie to nie przysługuje adresatowi tego pouczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 1999 r., V KZ 12/99, LEX nr 37415).

Na marginesie wypada zaznaczyć, że niemożność zaskarżenia odmownych decyzji sądu odwoławczego wymienionych w art. 528 § 1 k.p.k. nie wyklucza definitywnie możliwości kwestionowania przez stronę prawidłowości decyzji podjętej w tym przedmiocie. Wynika ona z treści art. 528 § 2 k.p.k. Odpowiednie zastosowanie art. 447 § 3 k.p.k. należy bowiem rozumieć, jako upoważnienie do podniesienia w zażaleniu składanym na zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji (art. 530 § 3 k.p.k.) tych zarzutów, które nie mogły stanowić przedmiotu odrębnego zażalenia z uwagi na treść art. 528 § 1 k.p.k. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 2014 r., V KZ 16/14, OSNKW 2014, nr 10, poz. 79).

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.